

Hajós Alfréd Távúszás 2007-ben

II. rész

Sporttörténet

Egy éve írtam Hajós Alfréd olimpiai győzelmeinek évfordulójára és a mi sportmúltunk hősi korszakára emlékező összeállítást, melyet változatlan formában elolvasásra méltónak tartok:

138/2006

Sporthírek 2006. április 11-én

110 évvel ezelőtt, a Görögországban akkor érvényes pravoszláv időszámítás szerint 1896. március 30-án (a Gergely-naptár szerint április 11-én) az első Újkori olimpián a görögországi Pireuszban (Athén kikötője), a Zea-öböl 11 ° C-os vizében Hajós Alfréd a magyar sport első (és második) olimpiai győzelmét szerezte meg. **100 m gyorson 1:22,2 mp 1200 m gyorson 18:22,2 mp volt az időeredménye.**

Különlegességek: az olimpia előtti Európa-bajnokságra való utazásához engedélyt kért, mire a Műegyetem professzora, Ilosvay Lajos ezt mondta: „Csak léha emberek sportolnak, mikor tanulniuk kellene! Az ivás, a kártya, a tánc és a sport nem vezethet jóra. Most pedig elmehet!” Útiköltség összegyűjtése a tehetősebb rokonoktól aprópénzben, utazás vonattal, fapados harmadosztályon... Egy bokrétaünnep piros-fehér-zöld zászlóját vitték magukkal Athénba, hátha nyer valamelyikük... Hát nyert, mégpedig Hajós kétszer...

Az 500 méteres távról a rossz időbeosztás miatt Hajós Alfréd lemaradt. Az 1200 m-es rajt után a versenyzőket a csónakos kísérők otthagyták, majd versenyrendezői utasításra visszatértek és a hideg vízből mentették azokat, akik feladták a versenyt. Hajós is feladta volna az első percekben visszaemlékezése szerint. Egy másik forrás szerint azonban a hideg víz nem okozott gondot számára, hiszen a Dunán is késő őszig a szabadban edzett. Mindenesetre önerőből nem tudták elhagyni az úszók a hideg vizet, a görög matrózok emelték ki őket...

A „Magyar delfin” még 1896 végén (újabb Eb győzelme után) visszavonult az úszástól.

„A mi küldetésünk az úttörők, talán még inkább az apostolok tevékenységére emlékeztet, és ezért a mi szerepünk örök életű és elvéghetetlen a magyar sport történetében.” (Hajós Alfréd: Így lettem olimpiai bajnok)

Az atlétika, majd a futball következett. Az első magyar válogatott csapat tagja, MLSZ elnök. A Margitszigeti sportuszoda és a debreceni Aranybika Szálloda két jelentős építészeti munkája. 1924-ben Párizsban a szellemi olimpián stadiontervét a legjobbnak ítélték.

Április 11-e a **Költészet Napja** (József Attila 1905-ben ezen a napon született), a **Város Napja** („Bécs városunkban ápril 11-én az Úrnak 1693-dik évében” I. Lipót király szabad királyi város rangot adományozott „Döbröczönnek”) és a **Hajós Alfréd Távúszás napja** (1896-ban ezen a napon győzött Hajós Alfréd az első Újkori olimpián).

A Hajós Alfréd-mérföld úszások első két dokumentuma

Az 1200 méteres Hajós Alfréd-mérföldet leúszók listája

1993. június 6., vasárnap, Újkerti Általános Művelődési Központ
(a DISZ úszószakosztályának a nyári szünet előtti utolsó foglalkozásán úsztuk le először ezt a távot):

1.	Dr. Rentka László	1957	DISZ úszószakosztálya	21:05
2.	Lövei Zsolt	1953	DISZ úszószakosztálya	22:50
3.	Szabados József	1955	DISZ úszószakosztálya	23:12
4.	Kovács Erzsébet	1973	DISZ úszószakosztálya	29:18
5.	Szabados Gergő	1980	DISZ úszószakosztálya	29:25
6-7.	Kovács László	1978	DISZ úszószakosztálya	31:16
6-7.	Szabados Csaba	1981	DISZ úszószakosztálya	31:16
8.	Dr. Szücs Kornélia	1945	DISZ úszószakosztálya	32:00
9.	Rentka László	1918	DISZ úszószakosztálya	32:13
10.	Nagy Eszter	1977	DISZ úszószakosztálya	32:41
11.	Dr. Csípóné Dr. Bakó Éva	1958	DISZ úszószakosztálya	35:00

1993. június 6-án uszodai foglalkozásukon tizenegyen teljesítették t agjaik közül az általuk Hajós Alfréd-mérföldnek elnevezett 1200 méteres távot. A legfiatalabb úszó a 11 éves Szabados Csaba, a legidősebb a 75 éves Rentka László volt.

Részlet „Az úszás hozta össze őket” c. cikkből

TÁJ – KÉP

Részletesebben l. még: www.magyar.sport.hu/uszas A Debreceni Szenior Úszóklub új honlapja
[Ti írtátok!](#) 2005-ben megjelent írások
vagy [Szenior versenyek névadói](#) Hajós Alfréd

A Hajós-mérföld közkinccsé válik
benne [\(lásd a HBNapló cikkeit\)](#)
Szöveggyűjtemény

Az egyszerűség kedvéért mellékelem:

Szöveggyűjtemény

Az idézetek forrása: Hajdú-Bihari Napló TÁJ-KÉP meléklet

1993. augusztus 5. Az úszás hozta össze őket Naplószerűen egy baráti társaságból lett szakosztály életéről

.....

1993. május 9-én 10 kilométeres úszást tartottak a nagyatádiak Cetrend versenyfelhívásához csatlakozva az ÚÁMK 25 méteres fedett tanuszodájában. Amíg két pályán a fejenkénti 400 hosszat rótták a négy induló – Nagy Emese, Legoza Józsefné, Lövei Zsolt és Szabados József –, addig a másik két pályán iskolásoknak és a szakosztály tagjainak tartottak váltóversenyeket és 1 kilométeres úszást.

.....

1993. június 6-án uszodai foglalkozásukon tizenegyen teljesítették tagjaik közül az általuk Hajós Alfréd-mérföldnek elnevezett 1200 méteres távot. A legfiatalabb úszó a 11 éves Szabados Csaba, a legidősebb a 75 éves Rentka László volt.

.....

Ősztől....

Elkezdik kampányukat is az 1996-os centenáriumi Hajós Alfréd úszó emlékversenyre. Szeretnék, ha foglalkozásaikon minél többen teljesítenék a 100 méteres és az 1200 méteres távot. (Ezen a két távon nyert olimpiai bajnokságot – közöttük Magyarország első újkori olimpiai bajnokságát – Hajós Alfréd 1896-ban.) A helyi úszósövetség, amely hazánkban egyedülálló módon már tizennyolc éve ápolja évenkénti versenyével Hajós Alfréd emlékét Debrecenben, javaslatukat is figyelembe véve a medencei úszóversenyen kívül nyílt vízi korcsoportos nemzetközi Hajós Alfréd emlékversenyt is tervez 1200 méteres távon.

Magyarázatok: ez az első említés a „Hajós Alfréd-mérföld”-ről. Az 1200 méteres, megfelelő erőpróbát jelentő táv kiválasztása és az elnevezés valamikor 1993. május 9. és június 6. között született, és a DISZ úszószakosztályának vezetője, Dr. Rentka László vállalja a keresztapaságot. A megfelelő táv kijelölését Szabados Csaba kérte, mialatt édesapja a 10 km-es távot úszta. Ez akkor 1 km-nek adódott, amely a szakosztályvezető szakirodalmi böngészése után 1200 m-re módosult. A 11 távteljesítő neve fennmaradt. A 100. mérföldúszást és a 300. mérföldúszást egyedi oklevél kiadása kísérte, utóbbi a „300 éve szabad királyi város Debrecen” évfordulóhoz kapcsolódott, és az Önkormányzat sportcsoportja évkönyveket és emlékérmeket adományozott a verseny díjazására. Id. Rentka László 82 évesen úszott utoljára versenyünkön, 600 métert (fél Hajós-mérföldet) teljesítve.

A centenáriumi versenyen a hajdúszoboszlói Árpád Uszodában rendezték meg az 1200 méteres versenyt, amelyen a hazai szenior úszósporthoz, közöttük a Debreceni Szenior Úszó Klub több versenyzője is elindult. A nyílt vízi verseny rendezéséhez annyi feltételt kellett volna biztosítani a rendezőknek, hogy az a verseny költségvetését többszöröseire emelte volna. A tihanyi Öbölátúszást azóta is három Hajós Alfréd-mérföldként ússza számos, versenyünket ismerő szenior. (Dr. Rentka László)

Folytatjuk!

1993. szeptember 12., vasárnap, Nagyerdei Strand (idényzáró nap a Strandon, az első nyílt távúszási lehetőség):

Dániel Péter	1943	Spártai Úszók és Term.	28:40	Kocsár László	1962	Oxigén Triatlon Klub	18:30
Ötvös Imre	1953	Nagyerdei Strand	26:08	Újlaki Péter	1964	Oxigén Triatlon Klub	18:30
Nagy Imréné	1941		38:58	Hegedüs Erika	1962	Oxigén Triatlon Klub	20:40
Papp Ferenc	1953	Debreceni Búvárklub	27:20	Tóth Lajos	1967	Oxigén Triatlon Klub	19:53
Molnár János	1981	Püspökladány	23:04	Rentka László	1918	DISZ úszószakosztálya	35:00
Győri Tibor	1981	Püspökladány	23:20	Lövei Zsolt	1953	DISZ úszószakosztálya	22:08
Kerekes Csaba	1982	Püspökladány	26:00	Dr. Legoza			
Zsámboki Zoltán	1982	Püspökladány	28:34	Józsefné	1959	DISZ úszószakosztálya	24:20
Jakabné				Suller Balázs	1975	Tóth Árpád Gimnázium	23:03
Dávid Emília	1958	Hajdúszoboszló	30:22	Sólymos Péter	1977	Tóth Árpád Gimnázium	23:12
Biriné Szabó Éva	1959	Hajdúszoboszló	30:57	Sólymos József	1950	Vénkert Ált. isk. (tanár)	32:20
Gara Zoltán	1981	Püspökladány	31:40	Szilágyiné			
Rajmüller László	1967	volt D. Dózsa SE	24:00	Tóth Irén	1959	Püspökladány	30:50
Dr. Szücs				Dr. Rentkáné			
Kornélia	1945	DISZ úszószakosztálya	34:50	Dr. Égerházi Anikó	1957	DISZ úszószakosztálya	30:00

Forrás:

TÁJ – KÉP

Hajós-mérföld - először

Az egy évvel ezelőtti körlevél beszámolt még a Bitskey család floridai szenior versenysikereiről (Éremeső Floridában) és Kerecsy Kinga Budapesten élő klubtársunk 1200 m-es úszásáról a veresegyházi uszodában.

Kelt Debrecenben, 2006. április 11-én, Hajós Alfréd olimpiai győzelmeinek 110. évfordulóján.

Összeállította Dr. Rentka László

A tavalyi 139-es hírlevél kezdete és vége hangulatosan öntudatos:

139/2006

Oly kellemes leírni ezt, hogy

„Kelt Debrecenben, 2006. április 11-én, Hajós Alfréd olimpiai győzelmeinek 110. évfordulóján”,

hogy a hírlevél végén még egyszer megteszem!

A hírekben ismertetett rendezvény tervek közül hármát nem valósítottunk meg, azok továbbra is aktuálisak:

Rendezvények megszerte

Szerep, Nyéki Imre emlékház

A 2005. évi Nyéki Imre Szenior Emlékversenyen Budapesten, a Kondorosi úti Nyéki Imre Uszodában Csikány József, az Újbuda Senior (a legjobb európai klubcsapat) vezetője bemutatott Szerep polgármesterének, Győri Baláznak. Csapatunk meghívást kapott polgármester úrtól Szerep híres szülöttének, az Európa-bajnok és szenior Európa- és világbajnok Nyéki Imre emlékházának megtekintésére. Krasznai Róbert és Nagy Zoltán egykori versenyzőtársak, a debreceni klub tagjai valamint a helyi vezető értő kalauzolása mellett tavasszal egy hétvégi kirándulást tervezünk Szerepre.

Vámospércs

Virtuális sebességhajhászás 12,5 m-es medencében.

Akinek úszó múltja van, rövidebb pályán általában jóval jobb időt úszik ugyanazon a távon a több forduló miatt. Ez az előny nálam (R.L.) hátul és gyorsan 1 mp, mellen akár 2 mp is lehet fordulónként. Nagy Brigitta klubtársunk, aki a vámospércsi

12,5 m-es tanuszodában

oktat és tart edzéseket, meghívott bennünket egy valószínűleg szombat délután megszervezhető edzésre. Aki még nem úszott egy percen belül 100 m gyorsan (de 1:06 körül azért tudna), most hét bukófordulóval megpróbálhatja!

Aki rég úszott 100 m mellen 1:20 közelében, szintén teljesítheti álmát!

Egy 1200 m-es váltó itt 96x12,5 méterből állna, ugyanennyi rajtugrással! Bármilyen valószínűtlenül hangzik, de a szenior férfiváltó alighanem 10 perc alatti időeredményt úszik majd!

100 m-es váltóban (8x12,5 m-en) is reális cél a férfi egyéni világcsúcs elérése!

Debrecen, Nagyerdei fedett uszoda

Nádházi Sándor 2006. május utolsó hétvégén fedett uszoda búcsúztató 8 órás váltóúszást rendez a Nagyerdőn (nem bontják le a 33-ast, csak kezdődik a nyár, a tanfolyamos időszak!)

Pénteken 22 órától szombaton 6 óráig tart a váltóverseny, ahol egy pályára számíthatunk (egy vagy két csapatot indíthatunk.). Ha 33 $\frac{1}{3}$ méterenként is lehet váltani, javaslom, hogy egyesítsük erőinket (akár a Szeniorok és a Medúszák óránkénti váltásával, hogy csapaton belül is legyen egy kis egészséges vetélkedés!).

8 óra alatt 1200x33 $\frac{1}{3}$ m-t is úszhatunk (ez 40 km és 24 mp-es hosszátlag), ami 30 főnél is fejenként 40 úszást jelent!

Archívumunkból korábbi nagy családi tetteinket idézem:

Mikulás napi úszóverseny az Újkertben 1998. december

A családi úszáson 30 gyermek és ugyanennyi felnőtt vett részt két Mikulás és két krampusz társaságában Vojnitsné Bánáti Edit testnevelő és a DISZ úszószakosztálya foglalkozásain.

A családi váltóúszásról – a dobogós helyezett Máté, Bitskey és Szabados család fotójának közlésével – a Napló sportrovata már beszámolt. Az 1200 méteres ösztávot („Hajós Alfréd-mérföld”-et) leúszó további családok a Rutkovszky, a Torkos, a Rentka, az Urbán, a Katona, a Boda, a Lövei, az Aliczky, a Tamás, a Szabó, a Sólymos, a Mikulán, a Rentka család másik, 10 fős váltója, a Krasznai, a Gulyás, a Gacsályi, a Vatai és a Nagy család, összesen 70 fővel. A legfiatalabb résztvevő az öt és fél éves Vasvári Fanni, a Krasznai család tagja, a legidősebb úszó a 80 éves Rentka László úszóedző volt. Élményt jelentett a Boda négyes ikrek úszása.

Öbölátúszás

A tihanyi öbölátúszó versenyről most kapott értesítést a debreceni Szabó család a Magyar Marathon Klubtól, mégpedig arról, hogy az 5500 főt megmozgató augusztusi rendezvényen a négy fős családi kategóriában az előkelő 7. helyen végeztek az összesítésben. A képen Szabó Imre, ifj. Szabó Pál, Dr. Szabó Pál és Szabó Katalin a 3600 méteres táv teljesítése után. (Fotó: Magánarchívum)

Debrecen, 1999. október 7. (A fotó a szeniorok honlapján lesz látható)

Versenyjegyzőkönyv

**A verseny rendezői: a Debreceni Vízmű Rt.
a Debreceni Szenior Úszó Klub
a DISZ úszószakosztálya
az Újkerti Nevelési-Oktatási Központ**

**A verseny ideje: 2000. március 19. (vasárnap) 9.00-15.00 óra
helye: az Újkerti Nevelési-Oktatási Központ 25 méteres tanuszodája**

**A verseny célja: a közelgő Víz Világnapja (március 22.) alkalmából egy
nyílt tanuszodai rendezvény tartása**

Hét általános iskolai, három középiskolai, egy egyetemi, két munkahelyi, hat egyesületi és tizenegy (!) családi váltó indult az 1200 m-es váltóúszásban. Itt a családi válók eredményeit és összetételét ismertetem:

Családi váltók

- 1. Bitskey család (Dr. Bitskey István 1941, Bitskey István 1974, Bitskey Péter 1975) 12:36,5 mp**

2.	Szabados család (Szabados József 1955,
Szabados Gergő 1980, Szabados Csaba 1981)	14:27,0	mp
3.	Ménes család (Ménes Zsolt 1962 , Ménesné
Óvári Judit 1964, Ménes Anita 1990)	16:06,0	mp
4.	Rentka család (Rentka Anikó 1986, Rentka
László 1988, Rentka Ádám 1991, Dr. Legoza
Józsefné 1959, Dr. Rentka László 1957)	18:35,0	mp
5.	Szabó család (Dr. Szabó Pál, Dr. Szabó Pálné,
Szabó Pál, Szabó Imre, Szabó Szabolcs)	18:45,0	mp
6.	Kappelmayer család (Dr. Kappelmayer János
1960, Dr. Káldi Ildikó 1960, Kappelmayer
Máté 1990)	19:28,0	mp
7.	Boda család (Boda István, Boda István 1986,
Boda Ágnes 1986, Boda Anita 1986,
Boda Rózsa 1986)	20:25,0	mp
8.	Jakab család (Jakab Ágnes, Litvák Zoltán,
Szabó Noémi, Szabó Róbert)	22:02,0	mp
9.	Mikulán család (Mikulán János 1956, Eperjesi
Emese 1959, Mikulán Attila, Mikulán Dávid)	23:00,0	mp
10.	id. Rentka család (Rentka László 1918,
Rentka Lászlóné 1929)	33:02,0	mp
11.	Nagy család (Nagy Boglárka, (900 m)
Dr. Nagy Zoltánné 1959)	26:50,0	mp

Idénynyitó úszóverseny 2001. január

Haon

Szenior idénynyitó úszóversenyt rendeztek Debrecenben. Ez volt a harmadik évezred első versenye!

Debrecenben, az Újkerti Nevelési-oktatási Központ 25 méteres, négy pályás tanmedencéjében harmadik éve rendezzi meg a Debreceni Szenior Úszó Klub és a DISZ úszószakosztálya a szeniorok év eleji első versenyét. A verseny megnyitóján megemlékeztek sporttársukról, a 2000. december 22-én 63 éves korában elhunyt Dézsi Istvánról, közismert nevén Maciról.

Családi váltók:

2x50 m:

1. a Rentka család (Rentka Anikó 1986, Rentka László 1957) 1:01,48
2. a Dévald család (Dévald Péter 1960, id. Dévald Péter 1930) 1:13,93
3. a Ménes család (Ménes Anita 1990, Ménes Zsolt 1962) 1:15,51
4. a Kelemen család (Kelemen Adrienn 1972, Kelemen Péter 1949) 1:35,16

3x50 m:

1. a Ménes család: (Ménes Anita 1990, Ménes Zsolt 1962, Ménesné Óvári Judit 1964) 1:48,82

És az ominózus ismételt dátumközlés:

Kelt Debrecenben, 2006. április 11-én, Hajós Alfréd olimpiai győzelmeinek 110. évfordulóján.

Összeállította Dr. Rentka László

A 140/2006. sz. körlevélből három érdekes egy éves hír (megjelent 2006. április 12-én):

**2006. április 10-én az Újkertben 24-en úsztuk le az 1200 m-t.
A táblázatba szerkesztés még folyamatban van, a legjobb időt közlöm:**

Fodor György (1981) ideje 15:59,95 mp!!!

Ma, 2006. április 12-én (szerdán) 15 órakor Puskás Pál, legidősebb (1921-es születésű, 85. éves) aktívan versenyző Klubtársunk a Megyeháza Csokonai termében (Debrecen, Piac u. 54.)

A 2005. év legeredményesebb Hajdú-Bihar megyei sportolója a szenior-veterán kategóriában
kijelölését veheti át, aki tud, jöjjön!

Ma, április 12-én 20.00 – 22.00 óra között 1200 m-es úszás (a Hajós Alfréd Távúszás debreceni versenynapja) az Újkerti tanuszodában. 21.00 órától még vannak helyek!

Debrecen, 2006. április 12.

Dr. Rentka László

Fogadjátok szeretettel ezt a nosztalgia összeállítást!

Debrecen, 2007. április 9.

Saját anyagaiból válogatta Dr. Rentka László